

Рецензія

доктора юридичних наук, професора

МИРОНЮКА Романа Вікторовича

на дисертаційну роботу

КОЗИНА Віталія Віталійовича

**«Адміністративна відповідальність за правопорушення
у бюджетній сфері: адміністративно-правові та
фінансово-правові аспекти»,**

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08
Право, за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дослідження. Тема наукової роботи Козина Віталія Віталійовича є безумовно актуальною та своєчасною оскільки покращення механізмів адміністративної відповідальності у бюджетній сфері в Україні є важливим кроком у забезпеченні прозорості, ефективності та відповідальності у використанні публічних фінансів, що має на меті сприяти підвищенню довіри громадян до державних інституцій та зміцненню фінансової стабільності країни.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є одним з перших у вітчизняній науці дослідженням адміністративно-правових та фінансово-правових аспектів адміністративної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері.

На виконання задач дослідження в межах дисертації було з'ясовано становлення та розвиток юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері в Україні; розкрито сутність та ознаки класифікації заходів фінансово-правової відповідальності за бюджетні правопорушення; визначено сучасний стан правового регулювання механізму притягнення до адміністративної відповідальності за порушення бюджетного законодавства; проаналізовано адміністративно-правовий статус суб'єктів, які уповноважені застосовувати заходи адміністративної та фінансово-правової відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері; встановлено правову природу та здійснити комплексну характеристику адміністративної та фінансово-правової відповідальності як видів юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері; проведено вивчення та здійснено аналіз позитивного міжнародного досвіду застосування юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері; визначено шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення з метою підвищення ефективності діяльності суб'єктів застосування заходів адміністративної та фінансово-правової відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері.

Загальне позитивне враження від представленого дослідження підкріплюється отриманими результатами, які характеризують його **наукову**

новизну.

Дисертантом запропоновано розуміти бюджетне правопорушення, як різновид фінансового правопорушення, якому притаманний свій власний склад, що кваліфікується як сукупність передбачених бюджетно-правовими нормами елементів, за наявності яких зазначене протиправне діяння визнається таким. До них відносяться: суб'єкт правопорушення, об'єкт правопорушення, суб'єктивна сторона правопорушення та об'єктивна сторона правопорушення.

Встановлено необхідність перегляду процесуальних строків у частині застосування заходів адміністративної та фінансово-правової відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері та притягнення до відповідальності винних осіб. А саме, внести зміни до статті 38 КУпАП, у якій передбачити збільшення строків накладення адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, передбаченого статтею 164-12 КУпАП до шести місяців, замість трьох.

Удосконалено розуміння фінансово-правової відповідальності у бюджетній сфері, як самостійного виду юридичної відповідальності. Основним критерієм, що свідчить про самостійність фінансово-правової відповідальності, є самостійність фінансового права, а також специфіка предмета і методу правового регулювання фінансового права. На підставі викладених теоретичних положень сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, зокрема, необхідність назву Глави 18 Бюджетного кодексу України «Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства» змінити на «Бюджетні правопорушення та відповідальність за їх вчинення».

Дістало подальшого розвитку розуміння потенціалу системності юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері, що наразі реалізований недостатньо. Зокрема, не є вирішеним питання щодо її припустимості з позиції загальноправової заборони на притягнення до відповідальності двічі за одне правопорушення. Визначено за доцільне закріпити у Бюджетному кодексі України положення, згідно з яким притягнення організації до бюджетно-правової відповідальності не звільняє її посадових осіб за наявності відповідних підстав від адміністративної, кримінальної чи іншої відповідальності, передбаченої законодавством нашої держави.

Запропоновано внести доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою перегляду процесуальних строків, що стосуються застосування заходів адміністративної та фінансово-правової відповідальності за порушення у бюджетній сфері та притягнення винних осіб до відповідальності. Зокрема, пропонується внести зміни до статті 38 КУпАП, щоб передбачити збільшення строків накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені статтею 164-12 КУпАП, до шести місяців замість трьох. Це дозволить позбавитись ситуацій, коли порушники уникають відповідальності через технічні аспекти, а саме, у зв'язку з короткими строками.

За результатами дисертаційного дослідження запропоновано комплекс

пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. Повнота висвітлення результатів дослідження зумовлена тим, що основні положення та результати дисертації викладено в 6 наукових статтях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно з використанням останніх досягнень теорії адміністративного права та процесу. Усі сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень дисертанта. Для аргументації власних положень і висновків дослідниця використовувала напрацювання інших учених, належні посилання на які містяться у роботі.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог, встановлених МОН України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження проблематики адміністративно-правових і фінансово-правових аспектів притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення в бюджетній сфері.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. У цілому позитивно оцінюючи дисертацію Козіна В.В. необхідно висловити ряд зауважень, звернути увагу на твердження, що викликають сумніви та можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час її захисту:

1. Значно перевантаженим матеріалом є вступна частина роботи, зокрема положення щодо «обґрунтування вибору теми дослідження» складає аж 4 сторінки. Варто було б більш лаконічно викласти новизну дослідження.

2. Слід зазначити, що перебільшенням автора є те, що ним вперше запропоновано поняття бюджетного правопорушення, що визначено як елемент новизни дослідження. Скоріше тут мова має йти про те, що це положення дістало подальшого розвитку.

3. Положення останнього пункту новизни дослідження в якому автор зазначає, що «на основі аналізу практики адміністративно-правового регулювання розвинених країн у сфері забезпечення законності та протидії бюджетним правопорушенням було висунуто рекомендації щодо інтеграції іноземних правових положень до національної системи з метою забезпечення стабільності публічного управління...» є неконкретизоване та потребує уточнення з викладенням що саме і як має бути впроваджено.

4. Некоректним є формування підрозділу 1.3 роботи «Міжнародний досвід юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері», варто його було б викласти як «Міжнародний досвід застосування юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері».

5. Висновки дисертаційного дослідження були більш ґрунтовними та переконливими якби автор при їх формуванні спирався на емпіричну базу дослідження а саме: практику діяльності суб'єктів, які застосовують заходи адміністративної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері.

Слід зазначити, що висловлені зауваження не впливають на позитивну оцінку виконаної роботи і викликані скоріше наявністю новаторських ідей, а також складністю обраного предмету наукового аналізу.

На підставі викладеного, слід резюмувати, що дисертація «Адміністративна відповідальність за правопорушення у бюджетній сфері: адміністративно-правові та фінансово-правові аспекти» є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що полягає у розкритті сутності адміністративної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері та виокремленні напрямів удосконалення чинного законодавства в сфері його реалізації. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 та Постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 «Про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – Козін Віталій Віталійович в разі подання роботи до спеціалізованої вченої ради та успішного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент -

**доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права
і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ**

Роман МИРОНЮК

Підпис

Романа Миронюка

ЗАСВІДЧУЮ

фахівцем у галузі кадрового забезпечення
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Олена Козович

